

Klasa 1 Gimnazjum - pytania

DZIAŁ I: Bóg na ludzkich drogach

1.

Co jest celem katechezy

Celem katechezy jest nauczanie prawd wiary i zasad moralnych, a przez to pogłębienie wiary i miłości do Pana Boga i ludzi

2.

Czym jest bierzmowanie?

Bierzmowanie jest sakramentem wtajemniczenia chrześcijańskiego, w którym Pan Bóg obdarza człowieka darami Ducha Świętego

Wymień etapy przygotowania do bierzmowania.

1. *wieź z Chrystusem*- wyrażana przez systematyczną modlitwę, przyjmowanie sakramentów i życie wg przykazań
2. *poszerzanie swojej wiedzy religijnej* przez czytanie Pisma Sw, katechezę, czytaniu prasy i książek

Wymień sakramenty wtajemniczenia chrześcijańskiego

1. *Chrzest*
2. *Eucharystia*
3. *Bierzmowanie*

Wymień Dary Ducha Świętego?

1. *Dar mądrości*
2. *Dar rozumu*
3. *Dar rady*
4. *Dar męstwa*
5. *Dar umiejętności*
6. *Dar pobożności*
7. *Dar bojaźni Bożej*

Czym jest dar mądrości?

Dzięki niemu człowiek może patrzeć na siebie i otaczający go świat w świetle Bożej mądrości. Kto posiada dar, ten zna Boże przykazania i żyje według nich

Czym jest dar rozumu?

Pozwala nam on lepiej rozumieć Boże prawdy i nauczać o nich innych ludzi.

Czym jest dar rady?

Duch Święty napełniając nas tym darem pomaga nam postępować zgodnie z Bożą wolą i wybierać to, co lepsze dla życia wiecznego. Prosimy o niego szczególnie w chwilach, kiedy musimy podejmować ważne decyzje.

Czym jest dar męstwa?

Dzięki niemu potrafimy znieść odważnie wszelkie przeciwności, a także podejmować trudne zadania, jeśli tego wymaga od nas Bóg.

Czym jest dar umiejętności?

Dar ten pozwala nam dobrze wykorzystać wszelkie Boże łaski, a także zdolności dla własnego uświęcenia i zbawienia innych ludzi.

Czym jest dar pobożności?

Dar ten sprawia, że dusza człowieka znajduje szczęście w wypełnieniu Bożych przykazań. Bóg dla człowieka pobożnego jest najlepszym Ojcem, z którym chce jak najwięcej przebywać i rozmawiać.

Czym jest dar bojaźni Bożej?

Człowiek bojący się Boga to nie ten, który lęka się sądu i kar, lecz ten, który boi się, że mógłby kiedykolwiek utracić skarb Bożej miłości.

3.

W czym wyraża się nasze podobieństwo do Boga?

Człowiek posiada wolną wolę, rozum, oraz nieśmiertelną duszę

Dlaczego Bóg stworzył człowieka?

Bo kocha człowieka i pragnie jego szczęścia

Co jest gwarantem szczęścia wiecznego?

Życie pełne wiary i miłości do Boga i człowieka

Co jest celem ludzkiego życia?

Szczęście wieczne-przebywanie z Bogiem w niebie

DZIAŁ II: Słowo Boga do człowieka

4.

Jakie objawienie nazywamy Kosmicznym(naturalnym)?

Bóg objawia się przez piękno stworzenia, jako przyczyna jego istnienia

Jakie objawienie nazywamy historycznym (nadprzyrodzonym)?

Polegało na słowach i dziełach Pana Boga, przez które dał się poznać człowiekowi (prorocy). Przygotowywał świat na przyjście Mesjasza. Objawienie to wypełniło się i zakończyło w osobie Jezusa Chrystusa.

Jakie objawienie nazywamy eschatycznym?

Dotyczy tylko zbawionych, którzy po zmartwychwstaniu zobaczą pełną rzeczywistość Boga

Co nazywamy Tradycją?

To żywy przekaz wiary, nie zapisany w Biblii, wyrażany w liturgii, wyznaniach wiary, nauczaniu Ojców Kościoła i papieży, soborach... Tradycja uzupełnia przesłanie Pisma Świętego, nie może być z nim sprzeczna...

Kiedy i w jaki sposób Bóg najpełniej objawił się człowiekowi?

Pełnią objawienia Bożego jest Jezus Chrystus - Jego osoba, słowa i czyny

Wymień sposoby objawienia się Boga.

Słowa

Czyny- Bóg działa

Teofanie- bezpośrednie i osobiste objawienia Boga

Wymień rodzaje objawienia Bożego.

Kosmiczne

Historyczne

Eschatyczne

5.

Czym jest historia zbawienia?

Jest historią Bożych działań mających doprowadzić człowieka do zbawienia.

Na jakie etapy dzielimy historię zbawienia?

-Czas Starego Testamentu -Czas Nowego Testamentu -Czas Kościoła

Jakie są najważniejsze wydarzenia ze Starego Testamentu?

-stworzenie człowieka

-powołanie Abrahama(pierwsze przymierze)

-powołanie Mojżesza(przymierze i prawo-Dekalog)

Jakie są najważniejsze wydarzenia z Nowego Testamentu?

- narodzenie Jezusa

-Pascha – moment kulminacyjny hist, zb. męka, śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa

Jakie są najważniejsze wydarzenia historii zbawienia czasu Kościoła?

-Zesłanie Ducha Świętego Paruzja i sąd ostateczny

Co dzisiaj pomaga nam w dążeniu do zbawienia?

Sakramenty są darem Boga w którym go spotykamy, korzystamy z łask i zbawienie możemy uczynić swoim

Jakie wydarzenie zakończy historię zbawienia?

Paruzja- powtórne przyjście Chrystusa na końcu czasów,

Czym rozpoczyna się historia zbawienia?

Stworzeniem świata

Co stanowi centrum historii zbawienia?.

Pascha Chrystusa

6.

Jak powstała Biblia?

Powstała z ksiąg spisanych w okresie ponad 1500 lat pod natchnieniem Ducha Świętego

Co to jest natchnienie biblijne?

Przez natchnienie biblijne Kościół katolicki rozumie bezpośredni, pozytywny i nadprzyrodzony wpływ Boga na umysł i wolę piszącego, dzięki czemu powstająca księga jest dziełem dwóch autorów: Boga i pisarza biblijnego. Jak esencja w herbacie

Czym jest kanon biblijny, gdzie lub kiedy go ustanowiono?

To lista ksiąg rozpoznanych przez Kościół katolicki, jako natchnione. Ostatecznie został potwierdzony na soborze trydenckim w 1546 roku

Ile ksiąg Starego i Nowego Testamentu tworzy kanon biblijny?

Biblia całość 73 księgi Nowy Testament - 27 ksiąg Stary Testament - 46 ksiąg

Dlaczego czytanie Biblii jest ważne dla każdego chrześcijanina?

Ponieważ nieznaną Biblii jest nieznaną Bogu - św. Hieronim

Kto jest autorem Biblii?

Bóg, ponieważ natchnął piszących księgi, ludzie, ponieważ ubrali natchnienie w ludzkie słowa z danej epoki i zgodnie z mentalnością współczesnych

Na jakie trzy grupy dzielimy księgi Starego i Nowego Testamentu?

*-historyczne
-dydaktyczne
-prorockie*

Czym jest Tora?

Tora (z hebrajskiego torah - "pouczenie", "prawo") nazwa odnosząca się do Pięcioksięgu Mojżeszowego. Rdz, Wj, Kpł, Lb, Pwt określenie całości nauk przekazanych Mojżeszowi przez Boga na Synaju.

W jakich językach powstała Biblia?.

Hebrajski, aramejski, grecki

Wymień księgi historyczne w Nowym Testamencie?

Ewangelie i Dzieje Apostolskie

Wymień księgi dydaktyczne w Nowym Testamencie.

Listy Apostolskie

Wymień księgi prorockie w Nowym Testamencie?

Apokalipsa św. Jana Apostoła

Jakiego tłumaczenia Biblii używamy w liturgii?

Biblii Tysiąclecia

Wymień księgi historyczne w Nowym Testamencie?

Ewangelie i Dzieje Apostolskie

8.

Co ma przekazać poetycki opis stworzenia świata?

Że Bóg jest przyczyną sprawczą, stwórcą, sześć dni mamy pracować, siódmego świętować i oddać cześć Bogu

9.

Jak należy rozumieć słów "ono zmiądzdy ci głowę, a ty zmiądzysz mu piętę?"

Potomstwo Ewy- Chrystus na krzyżu pokonuje szatana, miażdży mu głowę, szatan skusił wielu ludzi którzy poszli na zatracenie- to pięta Chrystusa i Jego Kościoła

Co to jest **Protoewangelia**

Pierwsza Dobra Nowina-Wprowadzam nieprzyjaźń...

Na czym polega grzech pierworodny?

Na utracie pierwotnej świętości, jaką człowiek posiadał po stworzeniu, jest brakiem zaufania do Boga.

Wymień skutki grzechu pierworodnego.

*Zerwana harmonia z Bogiem- zły obraz Boga, Zerwana harmonia z stworzeniem - stało się wrogię człowiekowi
Śmierć.choroby, opuszczenie Raju,*

Co symbolizuje wąż w Raju?

Zło i szatana

Kogo symbolizuje Niewiasta w Protoewangelii?

Maryję

10.

Co spowodowało zagładę ludzi współczesnych Noemu?

Grzech i zło będące jego wynikiem

Czym Noe zasłużył na szczególną przychylność Boga?

Wiernością i posłuszeństwem

Jaki grzech popełnili budowniczo wieży Babel?

Popelnili grzech pychy

Jaką prawdę przekazują nam biblijne opowiadania o potopie i wieży Babel?

Człowiek poniesie konsekwencje swego postępowania, złe postępowanie przeszkadza w porozumieniu międzyludzkim.

11.

Jakie wezwanie i od kogo usłyszał Abraham.

Aby opuścić rodzinne Ur i przeniósł się do ziemi Kanaan.

Jakie obietnice otrzymał Abraham?

Obietnica ziemi i potomstwa tak liczne jak gwiazdy na niebie i piasek na brzegu morza.

Jakiej próbie wiary został poddany Abraham?

Miał zabić swojego syna Izaaka

Z jakiego miasta wyruszył Abraham?

Z Ur Haldejskiego w Mezopotamii

Jak możesz pozytywnie odpowiedzieć na Boże wezwanie („Zapamiętaj" s. 39)

Poprzez

- codzienną modlitwę*
- Uczestnictwo w Eucharystii w niedziele i święta*
- Przestrzeganie przykazań*
- Częsta spowiedź*
- szacunek bliźniego*
- publiczne wyznawanie wiary*

Kogo nazywamy patriarchami i co oznacza ta nazwa?

Abrahama, Izaaka i Jakuba.Nazwa dotyczy ojców wiary i Narodu Wybranego.

W którym wieku żyli patriarchowie?

XIX-XVII p.n.Ch.

DZIAŁ III: Słowo Boga prowadzi Lud Boży

12.

Dlaczego Pan Bóg chciał, żeby Hebrajczycy wyszli z niewoli egipskiej?

Bo Go o to prosili, chciał im dać na własność ziemię urodzajną

Kiedy i gdzie urodził się Mojżesz?

W Egipcie w XIII w p..n.Ch.

Jaka była geneza niewoli egipskiej? (Od kogo się zaczęła, dlaczego?)

Józef będąc zarządcą w Egipcie sprowadził swoją rodzinę, po śmierci Józefa i faraona nowi władcy zaczęli uciskać Izraelitów traktując ich jak niewolników

Ile lat trwała niewola egipska?

około 400 lat

Jak byli traktowani Izraelici w Egipcie?

Byli uważani za niewolników i przeżywali wiele upokorzeń i cierpień

Jakie zadanie Pan Bóg powierzył Mojżeszowi?

Wyprowadzić Izraelitów z niewoli egipskiej

Gdzie Bóg powierzył zadanie Mojżeszowi i jak się to stało.

Na górze Horeb, gdy pał owce teścia

Kto wyprowadził Izraelitów z Egiptu?

Mojżesz z Aaronem

Co to jest Pascha żydowska?

cudowne uwolnienie Izraelitów z niewoli egipskiej i przeprowadzenie przez Morze Czerwone

Czym jest Pascha chrześcijańska?

Wyzwolenie nas z niewoli grzechu poprzez odkupieńczą mękę, śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa.

Wymień plagi egipskie

*-woda zamieniona w krew
-żaby
-komary
-muchy
-pomór bydła
-wrzody i pryszcze
-grad
-szarańcza
-ciemności 3 dni
-śmierć pierworodnych*

13.

Gdzie Bóg zawarł przymierze z Izraelitami?

Na Synaju

Gdzie w Starym Testamencie można znaleźć treść Dekalogu?

Księga Wjścia 20, 2-17 Księga Powtórzonego Prawa 5,6-21

14.

Podaj przybliżoną datę wejścia Izraelitów do Ziemi Obiecanej?

1220-1200 p..n.Ch

Jak nazywa się rzeka, którą musieli przekroczyć Izraelici, wchodząc do Ziemi Obiecanej?

Jordan

Jakie miasto musieli zdobyć Izraelici, wchodząc do Ziemi Obiecanej?

Jerycho

Kto wprowadził Izraelitów do Ziemi Obiecanej?

Jozue

Dlaczego droga Izraelitów do Ziemi Obiecanej jest symbolem naszej drogi do nieba?

Wydarzenia Starego Testamentu są obrazami i zapowiedzią naszego zbawienia

Kiedy i gdzie zmarł Mojżesz?

około 1200rp..n.Ch,gdy Żydzi wchodzili do Ziemi Obiecanej na Górze Nebo

Gdzie i kiedy urodził się Mojżesz?

W Egipcie w XIII w przed narodzeniem Chrystusa

15.

Scharakteryzuj funkcję Sędziów Starego Testamentu

-powołani przez Boga -obdarzeni Duchem Boga i mądrością -przypominali o konieczności zachowania Bożych Przykazań

Wymień pierwszych królów Izraela

-Saul (1030-1010) -Dawid (110-970) -Salomon (970-931)

Scharakteryzuj postać Saula

*-namaszczony jako pierwszy przez Samuela
- Walczył w obronie Ziemi Świętej z Filistynami
-gdy sprzeniewierzył się Bogu stracił jegobłogosławieństwo*

Scharakteryzuj postać Dawida

*-drugi z kolei król
-doprowadził do świętości Izraela
-sprzeniewierzył się Bogu łamiąc jego przykazania
-ukarany za grzech śmiercią syna nawrócił się*

Scharakteryzuj postać Salomona

*-zasłynął z mądrości
-budowniczy świątyni
-w starości zaczął oddawać cześć bóstwom pogańskim, doprowadził do rozłamu królestwa*

W jakim okresie władzę w Izraelu sprawowali sędziowie?

1200-1030 przed Chr.

Kiedy następuje podział na 2 królestwa?

931 przed Chr

Od kiedy rozpoczyna się w dziejach Izraela czas rządów królewskich

ok.. 1030 przed Chr

16.

Wymień proroków większych

Izajasz Jeremiasz Ezechiel Daniel

Scharakteryzuj proroka Izajasza

*- Żył w latach 765-701 przed Chr.
- Działał w Jerozolimie
- Przemawiał do narodu zagrożonego przez Asyrię (zapowiadał upadek Królestwa Izraela i Judy)
- Wzywał do nawrócenia
-Akcentował potrzebę i moc wiary
-Podkreśla konieczność zaufania Bogu*

Scharakteryzuj proroka Jeremiasza

*- Działał w latach 627-658
-Przemawiał w Jerozolimie zagrożonej najazdem babilońskim
- Przepowiadał upadek Jerozolimy ale też budził nadzieję na rychły powrót z niewoli
- Przestrzegał przed nadchodzącym sądem Bożym
- Akcentował potrzebę osobistej wiary i pokuty*

Scharakteryzuj proroka Ezechiela

- Został powołany w roku 592
- Zauważa grzechy narodu, zwłaszcza nieczystość i bałwochwalstwo
- Przedstawia Boga jako Sędziego
- Ożywia nadzieję wygnańców w Babilonie na powrót do Ojczyzny
- W swym przepowiadaniu posługuje się często symbolami i podpira wizjami

Scharakteryzuj proroka Daniela

- Żył w VI wieku przed Chr.
- Spędził życie w Babilonie, ale pozostał wierny Bogu i Jego nakazom
- Uważa, że władza ludzka jest przeciwna Bogu i może prowadzić jedynie do zagłady
- Tylko Bóg jest Zbawcą człowieka Jakże zadania mieli prorocy ST
- zatrzymać ludzi na drodze do zagłady
- przypomnieć im treść Bożego Prawa -wzywać do pokuty i nawrócenia
- po klęsce narodu nieść nadzieję tym, którzy przeżyli
- przypominać, że Bóg nie przestał kochać ludu

Zdefiniuj kim był prorok

to człowiek wybrany przez Boga, przemawiający w Jego imieniu i z Jego polecenia.

Ilu było proroków mniejszych wymień kilku

Było 12 Ozeasz, Joel, Amos Abdiasz, Jonasz, Micheasz Nahum, Habakuk, Sofoniasz Aggeusz, Zacharisz, Malachiasz

17.

Jak nazywały się królestwa, które powstały po śmierci Salomona w 931 r. przed Chr.

Północne- Izrael
Południowe- Judea

Co było powodem upadku Izraela i niewoli?

- grzech
- zerwanie przymierza z Bogiem
- bałwochwalstwo

Jak się nazywał król babiloński, który podbił Izraelitów w 587 r. przed Chr

Nabuchodonozor II

Jak nazywa się król perski, który zwrócił wolność Izraelitom w 538r. przed Chr

Cyrus II Wielki, po podbiciu Babilonu

18.

Wymień księgi mądrościowe Starego Testamentu

Hi, Ps, Prz, Koh, Pnp

Scharakteryzuj treść Księgi Kohelecia

- opisuje kruchość ludzkiego życia i dóbr materialnych
- wszystko co trwałe pochodzi od Boga
- tylko w Bogu można znaleźć szczęście

Jakie cechy charakteru posiadał Hiob

- sprawiedliwy,
- prawy
- bogobożny
- unikający zła
- pokorny

Jakie nieszczęścia spadły na Hioba

- napad Sabejczyków i utrata wołów i oślic
- ogień z nieba i utrata owiec i sług
- napad Chaldejczyków i utrata wielbłądów i sług
- śmierć dzieci w domu starszego syna
- doświadczył choroby trądu

Jak wyglądała postawa Hioba wobec licznych nieszczęść

-pozostał wierny Bogu

19.

Pieśni nad Pieśniami jest częścią.... Testamentu.

-Starego

Kiedy powstała księga *Pieśni nad Pieśniami*

I połowa VI w. przed narodzeniem Jezusa

Do jakiej grupy ksiąg należy księga *Pieśni nad Pieśniami*

dydaktycznych

O kim pisze księga *Pieśni nad Pieśniami*

o Oblubieńcu i Oblubienicy

Z czego składa się księga *Pieśni nad Pieśniami*

z 6 pieśni

Co jest treścią *Pieśni nad Pieśniami*?

Ukazuje więź miłości kobiety i mężczyzny, która jest odbiciem miłości Pana Boga do człowieka i człowieka do Pana Boga

20.

W którym roku Syryjczycy najechali na Jerozolimę

168 r przed narodzeniem Chrystusa

Jak Syryjczycy odnosili się do religii żydowskiej.

chcieli ją zniszczyć

Kiedy wybuchło powstanie przeciw Syryjczykom i jak długo trwało?

167-142 r przed narodzeniem Chrystusa

Kto rozpoczął powstanie przeciw Syryjczykom?

kapłan Matatiasz

Jak nazywamy powstanie przeciw Syryjczykom ?

Machabejskie

W jakiej księdze jest opisane powstanie przeciw Syryjczykom ?

1 i 2 Machabejska

DZIAŁ IV: Słowo stało się Ciałem

22.

Z jakich regionów składała się ojczyzna Jezusa?

Galilea, Samaria Judea

Jaka rzeka płynie przez Ziemię Świętą?

Jordan

Ilu ludzi zamieszkiwało Palestynę za czasów Jezusa?

500-600 tyś.

Gdzie urodził się Jezus Chrystus?

Betlejem

Kto był wtedy cesarzem rzymskim?

August Oktawian

Kto był królem Judei?

Jak nazywa się kraina dzieciństwa i młodości Jezusa?

Galilea

W jakim mieście Jezus spędził dzieciństwo i młodość?

Nazaret

Nad jakim jeziorem powołał pierwszych uczniów?

Galilejskim

W jakim mieście został ukrzyżowany, umarł i zmartwychwstał?

Jerozolimie

23.

Jak dzielimy źródła historyczne potwierdzające istnienie Jezusa?

chrześcijańskie i pozachrześcijańskie

Jakie źródła zaliczymy do chrześcijańskich?

Nowy Testament, a szczególnie Ewangelie

Czego się z nich dowiadujemy?

O życiu działalności i nauce Jezusa Chrystusa

Które źródła określamy mianem „pozachrześcijańskich”?

Talmud, Józef Flawiusz, Tacyt, Swetoniusz, Pliniusz Młodszy

Czym jest Talmud?

Zbiór norm i przepisów religijnych, jest także komentarzem do Tory (żydowskiego Prawa), powstał w IVw. Po Chrystusie

Co mówi o Jezusie Talmud?

Nazywa Jezusa zwodzicielem i fałszywym prorokiem, któremu uwierzyło wielu Żydów, potwierdza Jego historyczność.

Co mówi o Jezusie Józef Flawiusz?

Nazywa Jezusa mądrym człowiekiem, który czynił niezwykle rzeczy, zmartwychwstał pociągnął za sobą Żydów i pogan, Jego zwolennicy nazywają się chrześcijanami.

Co mówi o Jezusie Tacyt?

Mówi, że Jezus istniał i został skazany na śmierć za cesarza Tyberiusza przez Poncjusza Piłata

Co mówi o Jezusie Swetoniusz?

Wspomina wypędzenie wyznawców Chrystusa, których Chrystus gromadzi i umacnia

Co mówi o Jezusie Pliniusz Młodszy?

Mówi o wiernych Chrystusowi, którzy gromadzą się by Go czcić jako Boga

24.

Skąd wiemy, że Jezus jest nie tylko człowiekiem, ale i Bogiem?

Mówił słowami i potwierdził to życiem wykonując wiele znaków i cudów. Posiada władzę przekraczająca ludzkie możliwości

W jaki sposób apostołowie i uczniowie Jezusa świadczą o nim?

Głosząc słowem i oddając swoje życie

W jaki sposób my powinniśmy świadczyć o naszej wierze?

żyć zgodnie z Jego nauką, świadczyć słowem i zachowaniem.

25.

Jak przetłumaczymy słowo błogosławieni?

Szczęśliwi

Na jakiej górze Jezus wygłosił kazania?

Błogosławieństw

Na co Jezus zwraca uwagę w 5 przykazaniu?

zwraca uwagę na potrzebę pojednania i pogodzenia z przeciwnikiem, przestrzega przed gniewem, oszczerstwem, złorzeczeniem i przekleństwami

Na co Jezus zwraca uwagę w 6 przykazaniu?

Przykazanie VI zobowiązuje do zachowania wierności małżeńskiej. Przestrzega przed rozwodami, cudzołóstwem i uleganiem pokusom

Na co Jezus zwraca uwagę w 8 przykazaniu?

Przykazanie VIII zobowiązuje do szczerości Przestrzega przed kłamstwem

26.

Dlaczego Jezus wziął na siebie krzyż i zdecydował się na tak wielkie cierpienie?

Z miłości do człowieka

Co zyskujemy dzięki męce, śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa?

Nadzieję życia wiecznego.

Co nazywamy Misterium Paschalnym?

Mękę, śmierć i zmartwychwstanie Jezusa.

Wymień stacje Drogi Krzyżowej.

27.

Podczas którego soboru przyznano Maryi definitywnie tytuł Matki Bożej

Efez 431

Co zgodnie z przesłaniem z Fatimy jest najlepszą drogą do nawrócenia?

Odmawianie Różańca

28.

Co jest właściwą odpowiedzią na miłość Boga

Wiara

Czym jest wiara wg KKK?

Przyłączeniem do Boga i przyjęciem całej objawionej prawdy.

W co wierzą katolicy?

We wszystko co zawarte jest w Piśmie Świętym i tradycji, która jest żywym przekazem wiary dokonującym się w Kościele poprzez "przepowiadanie, świadectwo, instytucje, kult i natchnione pisma" KKK12

Co to znaczy, że wiara jest łaską?

Jest darem Boga. Udziela go tym, którzy Go proszą.

Kiedy "wiara jest martwa"?

Gdy jest pozbawiona uczynków z niej wypływających

Dlaczego wiara jest pewna?

Bo jest oparta na słowie Boga, które jest niezmiennie i stałe.

Co cechuje człowieka wierzącego?

*-codzienna modlitwa
-uczestnictwo we Mszy św. w każdą niedzielę
-regularnie korzysta z sakramentu pokuty
-zachowuje przykazania
-pogłębia wiarę (katecheza, czyt. Biblii)
-daje świadectwo w swoim środowisku*

DZIAŁ V: Słowo Boże rozszerzało się

29

Kim jest Duch Święty?

Trzecia osoba Boska.

Kiedy i gdzie miało miejsce Zesłanie Ducha Świętego?

W Wieczerniku w dzień Pięćdziesiątnicy

W jaki sposób Zesłanie Ducha Świętego zmieniło apostołów?

Otrzymali dar odwagi i mogli głosić Ewangelię w różnych językach

Jak dzisiaj Duch Święty działa w Kościele?

*Odmienia serca i umysły, kształtuje sumienia, udziela mocy i darów człowiekowi i wspólnocie, przypomina i wyjaśnia słowa Chrystusa, udziela odwagi by nimi żyć **lub z książeczki do bierzmowania***

Wymień owoce Ducha Świętego

Miłość, radość, pokój, dobroć, uprzejmość, cierpliwość, wspaniałomyślność, łaskawość, wierność, czystość, wstrzeźliwość, skromność

Wymień dary Ducha Świętego

Mądrości, rozumu, męstwa, rady, umiejętności, pobożności, bojaźni Bożej,

30

Gdzie żyła pierwsza wspólnota chrześcijańska?

W Jerozolimie

Kto tworzy pierwszą wspólnotę chrześcijańską?

Apostołowie i Żydzi nawróceni skupieni wokół nich

W jakiej księdze znajduje się opis pierwszej wspólnoty chrześcijańskiej?

Dzieje Apostolskie

Jakie elementy budują życie pierwotnego Kościoła?

Wspólna wiara w Jezusa Chrystusa, wspólna Eucharystia, wspólna modlitwa, wspólne dobra materialne

31

Co to jest Ewangelia i jakie jest jej przesłanie?

Dobra nowina o zbawieniu, mówi o miłości Boga i wzywa do nawrócenia

Jakie były etapy powstania Ewangelii

Życie i nauczanie Jezusa, przekaz ustny, spisanie Ewangelii

Jakie imiona noszą poszczególni Ewangelisci

Mateusz, Marek, Łukasz, Jan

Kto był adresatem poszczególnych Ewangelii?

Mateusza-chrześcijanie pochodzenia żydowskiego; Marek-chrześcijanie pochodzenia pogańskiego, Jan- chrześcijanie Azji mniejszej w okolicach Efezu, Łukasz- do chrześcijan pochodzenia pogańskiego

W jakich latach została spisana Ewangelia?

60-100r.

Co powinien robić chrześcijanin, by orędzie Ewangelii poznało jak najwięcej ludzi?

Czytać i dawać świadectwo w swoim środowisku

Jaki znak i dlaczego symbolizuje ewangelistę Mateusza?

Symbol człowieka- rozpoczyna Ewangelię opisem rodowodu Jezusa i twierdzi, że w osobie Jezusa spełniły się wszystkie proroctwa mesjańskie

Jaki znak i dlaczego symbolizuje ewangelistę Marka?

Symbol lwa-rozpoczyna od opisu pobytu Jana na pustyni, podkreśla nadludzką moc i mądrość Jezusa

Jaki znak i dlaczego symbolizuje ewangelistę Łukasza?

Symbol wołu –opisuje ofiary składane w świątyni, akcentuje zbawczą ofiarę Jezusa

Jaki znak i dlaczego symbolizuje ewangelistę Jana?

Symbol orła-opisuje genealogie odwiecznego Słowa Bożego i podkreśla zmartwychwstanie i wstąpienie do nieba

32.

Dlaczego Pan Jezus nazywał św. Piotra skałą?

Aby był przewodnikiem, głową widzialną Kościoła.

Jak wyglądało życie Piotra po wniebowstąpieniu Pana Jezusa i zesłaniu Ducha Świętego?

Z Jerozolimy przeniósł się do Antiochii, później do Rzymu, gdzie poniósł śmierć męczeńską.

Kim był św. Paweł przed swoim nawróceniem?

Żydem, faryzeuszem, obywatelem rzymskim używał imienia Szaweł

Jak wyglądało nawrócenie św. Pawła?

W drodze do Damaszku stracił wzrok po spotkaniu z Chrystusem, odzyskał w Damaszku nawrócił się i przyjął chrzest

Ile było podróży św. Pawła?

Trzy

Dlaczego św. Piotr i Paweł są nazywani filarami Kościoła?

Ponieważ Chrystus powierzył im wyjątkowe zadania gdy się Kościół tworzył

W jaki sposób i gdzie zginął św. Piotr?

Został ukrzyżowany głową w dół na Wzgórzu Watykańskim

Gdzie się urodził św. Paweł?

W Tarsie obecna Turcja

Jaki zawód uprawiał św. Paweł

Szył namioty

W jaki sposób i gdzie zginął św. Paweł?

Został ścięty mieczem, bo był obywatelem rzymskim

33

Imię pierwszego męczennika

Św. Szczepan

Kto i kiedy ogłosił edykt mediolański

Cesarz Konstantyn Wielki w 313r

Na czym polegał edykt mediolański?

Na równouprawnieniu chrześcijan w wyznawaniu wiary

34

Co to jest politeizm

Wiara w wielu bogów

Co to jest herezja

pogląd religijny sprzeczny z niektórymi prawdami wiary

Kim byli faryzeusze?

Dobrowolnie przestrzegali surowych zasad czystości zawartych w Prawie, Dokładne wypełnianie Prawa miało przyspieszyć przyjście Mesjasza, Wierzyli w zmartwychwstanie i sąd ostateczny, który może pozytywnie przejść tylko dokładnie

Kim byli saduceusze

Pochodzili z rodzin kapłańskich, autorytetem była Tora, nie przyjmowali tradycji ustnej faryzeuszy, nie wierzyli w zmartwychwstanie, byli w dobrych relacjach z Rzymianami

Kim byli zeloci

Stanowili ruch oporu, w większości pochodzili z byłych faryzeuszy. Chcieli reformy świątyni i sprawiedliwości społecznej

35

Co to jest sobór?

Zgromadzenie biskupów z całego świata pod przewodnictwem papieża (lub jego delegata) obradujące nad sprawami wiary organizacji i dyscypliny kościelnej

Kiedy odbył się sobór w Nicei?

325r

Co postanowiono na soborze w Nicei

Wierzymy
-w jednego Pana naszego Jezusa Chrystusa
-Syna Bożego Jednorodzonego
-Boga prawdziwego z Boga prawdziwego
-zrodzonego, a nie uczynionego
-współistotnego z Ojcem (Symbol Nicejski)

Kiedy odbył się I sobór w Konstantynopolu?

381

Jakie decyzje podjęto?

Wierzymy w
-Ducha Świętego
-Pana i ożywiciela
-który od Ojca i Syna pochodzi
-wraz z Ojcem i Synem jest czczony i wielbiony

Dlaczego zwołano I sobór w Konstantynopolu?

Aby ustosunkować się do herezji teologicznych

Dlaczego zwołano sobór w Nicei?

Aby ustosunkować się do poglądów Ariusza, w konsekwencji nazwać je herezją

36

Kim byli benedyktyni?

Zakonnicy, powstałi VI w. na Monte Casino, żyli wg zasady „Módl się i pracuj” Włożyli wielki wkład w rozwój kultury europejskiej, rolnictwa i lecznictwa

Co wiesz o zakonach rycerskich?

Powstali by bronić Grobu Pańskiego, ochraniać pielgrzymów w Ziemi Świętej, łączyli zasady zakonne z obowiązkami militarnymi(np. joanicy, Krzyżacy, templariusze)

Kim są franciszkanie?

Zakonnicy, założeni w XII w. przez św. Franciszka, akcentowali osobiste ubóstwo, ich hasłem było zawołanie „Pokój i dobro zakon żebraczy”

Kim są dominikanie?

Założeni przez św. Dominika, ich celem było studiowanie i głoszenie Ewangelii, zwalczali herezje słowem, głosząc poprawną naukę, bardzo przyczynili się do rozwoju teologii i filozofii zakon kaznodziejski

Dlaczego Kościół w średniowieczu mógł się tak szybko rozwijać?

Dzięki zakonom, które stały się ośrodkami życia intelektualnego i artystycznego. Zakładali ośrodki oświatowe, szpitale, biblioteki, kopiowali księgi

Jakie narody w średniowieczu przyjęły chrzest?

Jakie zakony powstały w średniowieczu?

Benedyktyni, franciszkanie, dominikanie, zakony rycerskie

Jak kościół spełniał swoją funkcję kulturotwórczą?

Zakładali ośrodki oświatowe, biblioteki, kopiowali księgi, rozwijał się śpiew gregoriański, teatr religijny (wystawiano misteria)

Jak wyglądało zaangażowanie kościoła w dziedzinie szkolnictwa?

Pierwsze szkoły powstawały przy parafiach i przy katedrach, pierwotnie służyły kształceniu przyszłych duchownych

Na czym polegało zaangażowanie Kościoła w rozwój gospodarczy?

Zakonnicy (szczególnie cystersi i benedyktyni) rozpowszechniali zdobycze cywilizacji w dziedzinie rolnictwa. Przy klasztorach uczono uprawy ziemi, hodowli ryb, tworzone nowe narzędzia pracy

W jaki sposób Kościół prowadził działalność charytatywną?

Opiekowali się biednymi, zakładali szpitale, hospicja i przytulki, powstawały zakony opiekujące się chorymi

Dlaczego działalność Kościoła była tak ważna dla rozwoju Europy?

Tworzył nową kulturę angażując się w życie religijne i naukowe

37

Kto był założycielem Benedyktynów?

Św. Benedykt z Nursji (480-550)

Przedstaw krótką historię powstania benedyktynów

Św. Benedykt tworzy pustelnię w grodzie koło Subieko, gdy pojawiają się nowi naśladowcy tworzy nowe klasztory utworzył ich 12 po 12 mnichów plus opat, który był głową klasztoru, sam Benedykt osiadł w klasztorze na Monte Cassino, gdzie spisał swoją regułę, do XII w powstało w Europie kilka tysięcy klasztorów Do Polski przybyli około połowy XI w.

Scharakteryzuj Regułę św. Benedykta

Ordo et Pax –(Ład i Pokój) i Ora et labora (módl się i pracuj)- tyle samo czasu na modlitwę, pracę i odpoczynek

38

Czym jest schizma?

Rozłam w Kościele, zerwanie jedności z papieżem, przy jednoczesnym zachowaniu zasad wiary

Kiedy nastąpiła schizma wschodnia?

1054r.

Jakie różnice można było zaobserwować między kościołem wschodnim, a zachodnim?

Kultura: **wschód** ma wpływ kultura i język grecki; **zachodni**- język łaciński i obyczajowość rzymska
kapłani : **wschód** mogli zakładać rodziny; **zachodni**-obowiązek celibatu
różnice w sprawowaniu liturgii

Gdzie rozpoczęła się schizma wschodnia?

W Konstantynopolu

W jakim państwie obecnie leży Konstantynopol?

W Turcji- obecnie Istanbuł

W którym roku zniesiono ekskomuniki?

1965r

Jak nazywamy Kościoły powstałe w wyniku schizmy wschodniej?

Kościół Prawosławny

Jak nazywa się ruch dążący do zjednoczenia chrześcijan w jeden Kościół?

Ekumenizm

Na czym polegał problem Kościoła XI i XII wieku w obsadzaniu stanowisk kościelnych

Cesarze niemieccy uważali, że mają prawo obsadzać stanowisko papieża i biskupów.

Co było głównym źródłem kryzysu Kościoła średniowiecznego?

Ludzie Kościoła uzależnieni byli od władzy świeckiej.

Na czym polegała symonia?

Sprzedawanie urzędów kościelnych.

Na czym polegała inwestytura?

Decydowanie władców świeckich kto obejmie stanowisko kościelne

Objawy kryzysu Kościoła średniowiecznego?

*-symonia
-inwestytura
-niski poziom duchowieństwa*

Kto zapoczątkował reformy Kościoła średniowiecznego (gregoriańskiej)?

pp Grzegorz VII

Postanowienia I synodu Rzymskiego z 1074 r.

*-kto przyjął urząd kościelny za pieniądze zostaje automatycznie go pozbawiony
-żonaci kapłani nie mają prawa sprawować urzędu kapłańskiego
-papież rozesłał legatów, by głosili prawo i dopilnowali jego wykonania*

Postanowienia II synodu Rzymskiego z 1075 r.

Dekret wykluczający z Kościoła każdego, kto by przyjął od świeckich godność kościelną

Postanowienia reformy gregoriańskiej

*-sprzeciwiła się inwestyturze świeckiej i symonii
-wyrzażała troskę o życie moralne duchowieństwa- stawiała konkretne wymagania
-władza świecka (cesarza) jest podporządkowana władzy duchowej (papieża), pp ma prawo unieważnić decyzje cesarza,*

Konsekwencje reformy gregoriańskiej

Powstała opozycja antypapieska na czele z cesarzem Henrykiem IV, zaatakowano Rzym, papież schronił się w Zamku Anioł i opuścił Rzymi umarł na wygnaniu, opozycja na tronie papieskim osadziła antypapieża,

Co Franciszek zrobił z materiałami swego ojca?

Rozdał ubogim

Co chce nam przekazać św. Franciszek?

Dla chrześcijanina jedynym bogactwem powinien być Bóg i dobra duchowe.

Kim był św. Franciszek?

Synem bogatego kupca Bernardone, urodzonym w Asyż w 1181r, który po beztróskiej młodości na wskutek niewoli, choroby i przemyśleń zmienił swoje życie oddając ojcu nawet ubranie i tworząc nowy zakon (reguła zatwierdzona w 1209 r. przez pp. Innocentego III.

Kim był i kiedy żył św. Tomasz z Akwinu

Był filozofem i teologiem, żył w latach 1225-1274

Jakie są jego największe dzieła?

*-Prawda wiary chrześcijańskiej
-Suma teologiczna
-suma filozoficzna*

Jak nazywamy argumenty rozumowe św. Tomasza mówiące o istnieniu Boga?

Co św. Tomasz mówił na temat relacji wiary i rozumu?

Wiara i rozum podążają właściwymi sobie drogami do poznania tej samej prawdy. Między wiarą a rozumem nie ma sprzeczności, wiara powinna być rozumna

Gdzie św. Tomasz studiował i wykładał?

W Neapolu, Paryżu, Rzymie i Kolonii

43

Kiedy nastąpił chrzest Polski?

14 kwietnia 1966r.

Wymień konsekwencje religijne chrztu Polski

Zastąpiono starą religię religią po wyższej duchowości i wartości intelektualnej, dekalog stał się podstawą prawa

Wymień konsekwencje polityczne chrztu Polski

*-Kościół mógł pomóc w organizacji państwa
-można było liczyć na wsparcie chrześcijańskich władców
-łacina ułatwiała kontakty*

Wymień konsekwencje społeczne chrztu Polski

*-zlikwidowano wielożeństwo
-zlikwidowano zabijanie żon po śmierci męża*

Wymień konsekwencje kulturowe chrztu Polski

-weszliśmy w świat kultury zachodu, łatwiejsze korzystanie z zasobów kultury zachodu

44.

Co wiesz o św. Wojciechu?

Męczennik,(956-997) biskup Pragi, zrezygnował z tronu czeskiego, zamordowany na terenie Prus

Co wiesz o św. Stanisławie?

Męczennik,(956-997) biskup Pragi, zrezygnował z tronu czeskiego, zamordowany na terenie Prus

DZIAŁ VI: Twoje Słowo na ścieżkach mojego życia

45

